

Bijlage 2

Theologie

Theologische principes

1. De schepping van God als basis voor onze mensvisie

De mens is door God geschapen. Op de zesde dag maakte God mensen. Hij maakte hen naar zijn beeld. Zijn karakter en wezen wordt weerspiegeld in de mens. De mens is de kroon van de schepping. Mensen zijn totaal anders dan dieren. Mensen hebben van God een eigen wil gekregen, waardoor eigen keuzes en beslissingen kunnen maken. Psalm 22 zegt dat God de mens “bijna goddelijk” heeft gemaakt. Het mens-zijn is verbonden aan een aantal aspecten die we in het eerste Bijbelboek tegenkomen.

De mens is allereerst een *spiritueel wezen*. God heeft hem gemaakt. Het doel is om God te aanbidden en groot te maken.

De mens heeft een *lichaam* gekregen. Anders dan dieren werd de mens door God eigenhandig gemaakt uit de aarde en uit de rib van de man. Na deze schepping zei God dat het goed was. Het lichaam van de mens hoort dus onlosmakelijk bij het mens-zijn en vanuit de schepping weten we dat God daar heel blij mee was.

We zien ook een *psychisch aspect* in de mens. Mensen hebben gevoel gekregen. Ze hebben een verstand gekregen waarmee ze kunnen kiezen.

Verder lezen we dat de mens een *sociaal wezen* is. Toen Adam de opdracht kreeg om dieren te verzorgen, vond hij geen wezen dat hem kon ondersteunen. Hij was dus op zoek naar een levensgezel. Daarop maakte God een tweede mens met wie hij door het leven kon gaan.

In de opdracht die God vervolgens aan de mensen geeft, zien we nog meer aspecten van het mens-zijn.

Daaruit blijkt allereerst dat het normaal is om *werk te verrichten*. Dieren zijn bezig zich te voorzien in hun levensonderhoud. Mensen kregen een duidelijke opdracht van God om de aarde te bewerken en die te cultiveren. Werken is dus een belangrijk onderdeel van ons mens-zijn.

Voortplanting en gezinsvorming is een tweede aspect uit de opdracht die God de mens geeft. Wees vruchtbaar en vervult de aarde is een duidelijke opdracht. Het menselijk geslacht mag niet bij een generatie blijven steken, maar moet worden voortgezet via voortplanting. Daarin komt het seksuele aspect van de mens tot uiting. Ook dat aspect van ons mens-zijn is vanaf het begin aan de mens gegeven. In de uitwerking van dit aspect in de rest van de bijbel blijkt dat seksualiteit niet alleen bedoeld is om ons voort te planten, maar ook om de diepe gemeenschap tussen man en vrouw lichamelijk te bevestigen.

Deelname aan de samenleving. Een combinatie van de opdrachten tot voortplanting en de aarde te bewerken, laat ons nog een aspect van het mens-zijn zien. In het bewerken van de grond, moet de mens op een gegeven moment ordening aanbrengen. Dat gold ook voor gezinsvorming. Op een gegeven moment moesten mensen regels verzinnen om goed met elkaar om te gaan. Zeker toen mensen zich langzamerhand uitbreidden ontstond een samenleving. Daarvoor was het belangrijk er deel van uit te maken. God gaf een duidelijke opdracht om de wereld te ordenen. Dat gold ook voor het onderling samenleven. Er ontstond een maatschappij, een vorm van samenleven. Daarvoor was het belangrijk dat iedereen eraan deelnam. Deelname (tegenwoordig heet dat “participatie”) in de samenleving, hoe impliciet ook genoemd in de bijbel, is een belangrijk aspect van de opdracht die God aan mensen gaf.

In Villa Klarendal willen we mensen als door God geschapen personen benaderen. Dat betekent dat we elk aspect van het mens-zijn van belang vinden, we willen mensen *holistisch* benaderen en aanvaarden. Deze term is vooral bekend uit de New Age beweging, maar willen we hier nadrukkelijk

gebruiken om aan te geven dat we niet alleen bezig zijn met de spirituele (voor christenen: geestelijke) noden en vragen die mensen bezig houden. We willen ons ook bezig houden met de zorg voor de lichamelijke, psychische, sociale en maatschappelijke aspecten van het mens-zijn en ook met die voor het gezinsleven.

2. Redding en verzoening: leven vanuit een nieuw leven

Zonde

Door de keuzevrijheid die God in de mens had gelegd, was de mens in staat om een verkeerde keuze te maken. Dat deden ze op een gegeven ogenblik ook. Daardoor werden ze ongehoorzaam aan God. Daardoor werd de oorspronkelijke harmonie in het mens-zijn verstoord.

De spirituele harmonie tussen de mens en God werd verstoord. Waar ze eerst spontane gesprekken met God hadden in het paradijs, zorgde de zondeval voor een verstoring daarvan. Later zien we wel dat God nog verschijnt en met mensen spreekt, maar dat is doorspekt met de breuk die met de zondeval heeft plaatsgevonden.

De sociale harmonie tussen mensen onderling wordt verstoord. Man en vrouw krijgen meer gescheiden opdrachten. Zij schamen zich voor elkaar, waardoor ze zich niet meer transparant tegenover elkaar kunnen gedragen. In plaats van naakt zonder schaamte tegenover elkaar te staan, maken ze kleding om hun schaamte te bedekken.

Het lichaam van mensen werd aangetast door de zondeval. Naast aspecten als moeheid en uitputting (“in het zweet des aanschijns”), zou het zou te kampen krijgen aanvallen op het lichaam door ziekten, onder andere veroorzaakt door virussen en bacteriën, die het aantastten. Uiteindelijk zou ieder mens worden geconfronteerd met een nieuw fenomeen: de dood, het afsterven van het lichaam.

Door te eten van de boom van kennis van goed en kwaad, ontstond bij de mens een nieuw aspect van het mens-zijn: *de moraal*. Voor de zondeval was de mens zich letterlijk en figuurlijk van geen kwaad bewust. Na de zondeval was het kwade (dat wat tegen God ingaat) de wereld van de mens binnengekomen. Daardoor werden mensen vaker voor de keuze gesteld tussen goed en kwaad.

Niet veel later zien we hoe de *psychische gesteldheid* van een van de zonen van Adam en Eva, Kain, een probleem wordt. In plaats van zijn broer Abel te gunnen dat God wel aandacht geeft aan zijn offer, verstikt hij zichzelf in diepe jaloezie, wat uiteindelijk uitmondt in de moord op zijn broer.

Alhoewel God Kain de kans geeft om nog uit zijn jaloezie te komen, maakt hij de verkeerde keuze. Zijn verworpen psychische gesteldheid heeft een sociale zonde tot gevolg. Daardoor ervaren ook Adam en Eva een sociaal probleem dat diep in hun gevoelsleven inwerkt. Een van hun zoons is vermoord, waardoor ze een diep verdriet hebben te verwerken. Dat zal een emotie zijn geweest, waar ze daarvoor nog weinig mee geconfronteerd waren.

Het werk waartoe het mensenechtpaar was geroepen, werd door de zondeval verzwaard. Adam moest rekening houden met doornen en distels die tussen het gewone gewas gingen groeien.

De voortplanting zou met name voor Eva en haar vrouwelijke nakomelingen met zware pijn gepaard gaan. De seksualiteit zou er niet door worden verstoord. Psychisch zorgde dit wel voor een breuk tussen man en vrouw. De vrouw zou wel pijn moeten lijden aan de uitwerking van de sexuele daad en de man niet. Daardoor kwam meer aandacht te liggen bij het sexuele verschil tussen man en vrouw.

De participatie in de samenleving werd ook geschonden. Toen God Kain strafte voor zijn daad jegens Abel, werd hij uit zijn samenleving gestoten om elders met zijn gezin een nieuwe samenleving te beginnen. De door God bedoelde harmonie binnen de samenleving werd door de zondeval verstoord.

Redding en verlossing

Door de zondeval is ons mens-zijn in al zijn aspecten verstoord. God beloofde echter dat die onherstelbare breuk, om te beginnen de breuk in de relatie met Hem, zou worden opgelost. Hij deed dat doordat Jezus voor ons de straf droeg die wij eigenlijk hadden moeten krijgen voor ons zondige leven: een eeuwig leven zonder God. Door het verlossingswerk van Jezus in ons leven te aanvaarden wordt ons mens-zijn hersteld. Sterker nog. Er is geen sprake van “herstel” of “renovatie” van ons mens-zijn. Paulus noemt de gelovige die Jezus’ verlossingswerk heeft aanvaard “een nieuwe

schepping". De schepping die door de zondeval werd doorbroken, wordt opnieuw in de mens gelegd. We worden volledig vernieuwd (opnieuw geboren). Met die nieuwe schepping zien we dat de oorspronkelijke bedoeling van ons mens-zijn wordt teruggebracht.

Spiritueel gezien wordt de verstoorde relatie met God hersteld. De kloof die ons mensen van God scheidde werd door Jezus overbrugd. Er is weer contact mogelijk tussen God en ons. Hij kan ons weer bij de hand nemen en ons tonen hoe wij ons leven moeten leiden en welke kant we op moeten gaan.

Psychisch is sprake van herstel van pijn uit het verleden. Dit herstel gaat over het algemeen niet over een nacht ijs. God geeft ons mensen de tijd om langzaam maar zeker te groeien naar een psychische harmonie. In de praktijk blijkt het herstel bij sommige christenen weerbarstiger. Dat heeft onder andere te maken met het feit dat we in Christus wel een nieuwe schepping zijn, maar dat we om ons heen nog steeds de gevolgen van de zondeval aan den lijve ervaren. We zien sommige christenen die een volledig herstel meemaken. Anderen blijven steken in hun psychische disharmonie en blijven daar hun hele leven mee strijden.

Sociaal staat het Nieuwe Testament vol van opdrachten om te werken aan de onderlinge relaties. Als gevolg van onze nieuwe schepping krijgen we een ander beeld van de mensen om ons heen.

Christenen gaan verlangen om hun leven in te richten zoals Jezus dat zou willen.

Wat betreft de eerste opdracht van de mens, is niets veranderd. *Werk* komt meer in perspectief van het leven met Jezus. Teksten als "verricht uw werk als voor de Here" laat zien dat de gevolgen van de verlossing zich uitstrekt tot ook dit aspect van ons leven. We leven niet meer voor onszelf. We leven voor God en van daaruit verrichten wij ons werk.

Onze *positie in de samenleving* blijft onlosmakelijk verbonden met ons mens-zijn. Wij worden door ons leven met Christus niet buiten de samenleving geplaatst. Jezus bidt tot God de Vader voor ons, omdat wij niet van de wereld, maar wel in de wereld zijn. Hij bidt dat God ons niet uit de wereld wegneemt, maar dat we kracht krijgen om in deze wereld laten zien wat het betekent om een nieuwe schepping te zijn.

In de verlossing van Jezus vinden we ons mens-zijn weer terug. De verlossing is niet alleen gericht op het toekomstige eeuwige leven, maar mag nu ook al in ons menselijk leven zichtbaar worden.

3. Jezus' navolging centraal

Een van de belangrijke aspecten in het leven en werk van Jezus was de incarnatie. Hij was bereid de directe nabijheid van Zijn Vader te verlaten en zijn goddelijke luister en privileges af te leggen en mens te worden zoals wij. Hij staat daardoor niet ver van ons af, maar is Hij een van ons geworden. Hij heeft zichzelf met ons vereenzelvigd. Daardoor begrijpt Hij hoe het leven in elkaar zit en heeft Hij laten zien hoe een leven met God in deze wereld mogelijk is. Deze incarnatie is op zichzelf een uniek gebeuren in de heilshistorie, die daarna nooit meer opnieuw zal voorkomen.

Zoals Jezus zichzelf in die unieke daad heeft vereenzelvigd met ons, vraagt Hij ook aan ons hetzelfde te doen. Jezus geeft aan het eind van het Johannesevangelie (20:21) zijn discipelen de opdracht te doen zoals Hij deed: *Vrede zij u! Gelijk de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik ook u.* Paulus roept in Filippenzen 2:5-11 christenen op om de gezindheid te hebben die Jezus had bij zijn incarnatie en ook daarin zijn navolgers te zijn.

Binnen Villa Klarendal staat deze navolging, ook wel "incarnationeel leven" genoemd, centraal. We willen ons zoveel mogelijk met de mensen met wie we werken vereenzelvigen door onder hen te wonen en te leven en alles mee te maken wat ook zij meemaken. Dit kan voor theologen lijken op de presentietheologie, waarin pastores in achterstandsbuurten radicaal naast mensen gaan staan. De navolging van Jezus betekent echter ook dat we net zoals Jezus verkondigend bezig zijn, iets wat de presentietheologie niet pretendeert. Overigens is "verkondiging" in dit geval veel meer gerelateerd aan de relatie met mensen. Met andere woorden: afhankelijk van de mensen die we tegen komen, reactief doordat we beginnen te spreken over het geloof als mensen daar zelf over beginnen en we mensen de ruimte geven de verkondigende momenten in de Villa te mijden, zonder dat we hen daarop aankijken of veroordelen.

Incarnationeel leven is overigens geen zoetsappig evangelie, waarbij we lief voor iedereen zijn. De navolging van het leven van Jezus betekent ook, dat we net zoals Hij mensen oproepen tot het

volgen van Jezus (“volg Mij”), de consequenties daarvan duidelijk maken (“wie Mij wil volgen moet zijn kruis opnemen...”), reflecteren op het eigen geloof (“wie zeggen de mensen dat Ik ben, wie zeggen jullie dat Ik ben”), terecht wijzen (zoals Jezus’ uitspraak “ga weg achter mij, Satan” tegen Petrus) en onoprechte geestelijke leiders confronteren (vergelijk de houding van Jezus jegens de Farizeeërs).

4. Discipelschap = relatieontwikkeling

In de bijbel staat de relatie centraal. De relatie tussen God en mens is daarvan een voorbeeld. Ook relaties tussen mensen onderling zijn van groot belang. In de tijd dat Jezus in zijn bediening rondwandelde en het evangelie verkondigde, was de centrale plek van zijn werk de discipelschapsvorming van zijn volgelingen. De verkondiging was belangrijk. Die richtte Jezus tot de massa die Hem af en toe volgde. Het echte leren kwam daar achteraan. Regelmatig zien we hoe Jezus zijn discipelen uitlegde wat Hij bedoelde met een gelijkenis of waarom Hij bepaalde dingen deed. Een groot deel van zijn werkende leven bracht Hij door met zijn kleine groep volgelingen. Die groep volgelingen is uiteindelijk de basis geweest waarop de eerste gemeente is gaan groeien. In het discipelschapsproces zien we nergens dat Jezus speciale momenten uitkiest: hij doet nergens in de evangeliën een oproep tot bekering richting zijn discipelen. Hun bekering is een geleidelijk proces geweest. Een proces waarin ze eerst Jezus volgden, door Hem geleerd werden, zagen hoe Hij werkte en zelf werden uitgezonden. Dat proces was er een van vallen en opstaan. We zien regelmatig dat Jezus bepaalde discipelen moet terug roepen van een verkeerde weg of uitspraak.

In de praktijk van Villa Klarendal zien we dit principe terug. Net zoals Jezus krijgen we mensen onder onze hoede. Deze mensen lopen met ons mee. We zien ze over het algemeen meerdere keren per week. Vanuit de relatie die we met ze hebben ontstaan gesprekken, zijn er vragen en kunnen we met ze bidden. Een aantal keren hebben we oproepen gedaan voor bekering of vervulling met de Heilige Geest. Telkens leek het alsof die oproepen in het niets verdwenen. Dat komt omdat we deze mensen persoonlijk kennen en zij door ons langzamerhand Jezus gaan leren kennen. Dat betekent dat we ruimte laten voor andersdenkenden om ons (en Jezus) te leren kennen. Nu we drie jaar onderweg zijn, beginnen bepaalde bezoekers te vertellen dat ze langzamerhand naar Jezus worden toegetrokken. Dat is een bevestiging van ons verlangen om de Here Jezus maximaal de ruimte te geven in hen te werken en zelf geen struikelblok te worden door onze manier van spreken en denken.

5. God geeft leiding aan ons leven

Door de Bijbel heen zien we hoe God leiding geeft aan gelovigen en hen duidelijke opdrachten gaf. *Noach* moest in gehoorzaamheid een ark bouwen en zijn tijdgenoten op die manier duidelijk maken dat God hun levenswijze niet goedkeurde.

Abram werd door God geleid om eerst uit zijn vertrouwde land weg te gaan naar een land dat hij niet kende. Toen ze een tijd in hun tijdelijke verblijfplaats Haran was, werd hij opnieuw door God geleid om verder te trekken, terwijl zijn vader achterbleef.

Mozes werd door God geleid om terug te komen uit de woestijn en kreeg van Hem de opdracht om zijn volk uit Egypte te leiden.

Jozua werd door God geleid om allerlei strategische oorlogshandelingen te verrichten die tegen de gangbare oorlogstactieken ingingen en werd door Hem gezegend, doordat het land Kanaän ook daadwerkelijk veroverd kon worden.

Gideon werd door God geleid om de bezetters van het land te verjagen, ondanks het feit dat hij in zijn ogen de meest minderwaardige persoon was om die taak op zich te nemen.

Samuel werd door God geleid om eerst zijn leraar Eli te vertellen hoe God dacht over diens houding jegens zijn zoons en de gevolgen daarvan. Later werd hij geleid om de juiste persoon, Saul, te zalven tot koning. Ditzelfde herhaalde zich bij David, wiens vader hem te jong achtte om ook maar aan Samuel voor te stellen als zoon.

David op zijn beurt werd door God geleid om te vluchten voor koning Saul. Hij werd echter ook door God geleid om gehoorzaam te blijven aan deze koning, ook al was deze ongehoorzaam aan de

wetten van God. David werd door God geleid om op de juiste tijd, na het sterven van Saul, het koningschap te aanvaarden.

Salomo werd door God geleid om met wijsheid recht te spreken, de tempel te bouwen en het land in grote voorspoed te brengen.

Jesaja werd in de tijd van de daaropvolgende aan God ongehoorzame koningen geleid om de koning en het volk te waarschuwen voor de gevolgen van hun levenswandel.

Toen de straf door God eenmaal was voltrokken werden profeten als *Jeremia*, *Ezechiël* en *Daniël* door God geleid om te profeteren over de tijd dat het volk weer zou terugkeren naar het land van herkomst.

Ezra werd door God geleid om de tempel in Israel weer te herbouwen. Toen dat werk werd tegengehouden, werden de profeten *Haggai* en *Zacharia* door God geleid om het volk te bemoedigen dat bezig was met de tempelbouw om weer aan de slag te gaan en moed te houden.

Nehemia werd door God geleid om in Jeruzalem de tempel te herbouwen. Zowel *Ezra* als *Nehemia* werden door God geleid om op basis van een vergeten gedeelte van Gods Woord weer een groot feest ter ere van God te houden.

Petrus werd door God geleid om tijdens de Pinksterdag woorden te spreken waardoor op diezelfde dag 3000 mensen tot geloof kwamen. Later werd *Petrus* door God geleid om naar een niet-joods huis te gaan, de joodse spijswetten te vergeten en daar het evangelie te verkondigen, waardoor dat hele huishouden tot het geloof in Jezus kwam.

Paulus werd door God geleid op al zijn zendingsreizen. Het hele Bijbelboek Handelingen is een aaneenschakeling van gebeurtenissen waar God zelf de hand in had. Geleerden noemen dit boek daarom niet "Handelingen der apostelen", maar "Handelingen van de Heilige Geest".

Johannes werd door God geleid om op Patmos zijn visioen te ontvangen en op te schrijven in Openbaring.

Ook in de poëtische en leerstellige boeken en in de evangeliën vinden we aanwijzingen dat God ook het leven van "gewone" gelovigen wil leiden.

- In Psalm 32:8 staat: "Ik leer en onderwijs u aangaande de weg die gij gaan moet; Ik raad u; Mijn oog is op u".
- We behoren God om raad te vragen voordat we (belangrijke) beslissingen nemen (*Jesaja* 30:1-2)
- God heeft een goed plan voor ons leven. *Jeremia* 29:11
- Jezus belooft dat Hij zijn volgelingen zal leiden. In *Joh.10: 3-4* staat: "Hij roept Zijn eigen schapen bij name en voert ze naar buiten----en de schapen volgen Hem omdat ze zijn stem kennen"

Ook in de 21^e eeuw leidt God zijn christenen. Hij verlangt er naar dat mensen in gehoorzaamheid achter Hem aan gaan.

Zoeken naar Gods leiding in ons werk voorkomt, dat er naar standaardoplossingen wordt gezocht voor ontstane problemen, dat traditie leidend wordt voor besluitvorming of dat bestuurders alleen op basis van bestuurskundige of economische principes besluiten nemen. Aan de andere kant zien we in de Bijbel hoe mensen in nuchterheid naar Gods leiding zochten. Die nuchterheid willen wij nastreven. Gebed en besluitvorming zijn geen tegengestelden, maar kunnen op een natuurlijke manier samen gaan: in besluitvorming die doorspekt wordt door gebed en een open hart naar God.

6. Het belang van gebed

Vanaf het begin was ons doel om direct contact met God te hebben. God is naar ons op zoek. Een van de opvallendste aspecten in het leven van Jezus is de plek die Hij toekende aan gebed. Hijzelf werd regelmatig in gebed aangetroffen of er werd gewag van gemaakt dat hij zich terugtrok om te bidden.

Voor christenen neemt gebed een centrale plek in. In alle tradities zijn vormen van gebed ontstaan, die aangeven hoe belangrijk men gebed vindt.

In gebed komt de gelovige in direct contact met de Here God. Waar gelovigen vroeger contact met God zochten via priesters of speciaal aangestelde volksgenoten, is dat nu niet meer nodig. Elke gelovige kan met God spreken door te bidden. Bidden wordt ook wel “praten met God” genoemd. Door de verlossing is het normale gesprek met God weer mogelijk.

Gebed heeft een veelvoud van uitingen, zoals voorbede, smeking, dankzegging, aanbidding, zang, lofprijzing, rituele gebeden, vasten, of stil gebed. Elke uiting geeft een bepaald aspect van ons mens-zijn jegens God weer. De ene keer zijn we zo sprakeloos door allerlei omstandigheden om ons heen. Dat we de Geest nodig hebben om ons woorden te binnen te brengen. Een andere keer komen we zodanig onder de indruk van Gods grootheid, dat we niet anders kunnen dan Hem aanbidden voor wie Hij is.

Het centrale belang van gebed als middel om als mens tot God te spreken willen wij binnen Villa Klarendal anderen leren. Wij willen mensen helpen om de veelheid van vormen te leren kennen. Gebed wordt in de Bijbel ook naar voren gehaald als een van de sterkste wapenen in de strijd die gaande is tussen de twee geestelijke koninkrijken. Door gebed worden gelovigen bekrachtigd om door te gaan. Door gebed worden onoplosbaar lijkende problemen opgelost. Christenen afhouden om te bidden lijkt een van de sterkste wapenen te zijn van de tegenstander van God.

Binnen Villa Klarendal willen we tijden van gebed apart zetten om God te naderen en samen te strijden voor de problemen die wij in de wijk tegenkomen.

7. De boodschap die wij verkondigen

Navolging van Jezus betekent dat we nadenken over de boodschap die hij verkondigde. Zijn boodschap was dat “het Koninkrijk (van de hemel / van God) nabij is gekomen”. In Handelingen der Apostelen en de brieven van de apostelen komen we regelmatig de verwijzing naar de verkondiging van het koninkrijk tegen. De verkondiging van die boodschap heeft implicaties voor de manier waarop wij leven en denken.

Het is een verkondiging van de komst van een koning voor een ieder die gelooft. Alleen iemand die opnieuw geboren wordt (een nieuwe schepping zoals we in § 3 meldden), kan deel uitmaken van het koninkrijk. Door die wedergeboorte ontstaat bij mensen zelf een verandering, maar ze veranderen ook van positie. Van het deel uitmaken van het koninkrijk van de duisternis zijn ze overgegaan naar het koninkrijk van het licht.

Gelovigen maken deel uit van een nieuw volk. Dat volk schaart zich onder de koning die hen heeft bevrijd. Daarom is dat volk aan die koning gehoorzaamheid verschuldigd. Christenen in een nieuw koninkrijk maken deel uit van een nieuwe entiteit. Zij zijn een nieuw volk geworden.

De boodschap van het koninkrijk richt zich op de heerschappij van Jezus. Daarop wordt discipelschap geënt. Discipelen moet worden geleerd wat het betekent om een volgeling van Jezus te zijn. Uiteindelijk doel is dat zij gaan lijken op Jezus als onze volmaakte koning. Dat zij van onmondige mensen, slaven veranderen in zonen en erfgenamen van de koning.

De boodschap van de plaatsvervangende dood en opstanding van Jezus maakt deel uit van de verkondiging van de goede boodschap, maar is die niet in zijn geheel. Door de plaatsvervangende dood van Jezus wordt ons een nieuwe kans geboden deel uit te maken van het koninkrijk. De opstanding toont de overwinning over het koninkrijk van de tegenstander, die de dood in handen had als ultiem wapen.

De boodschap van het koninkrijk is onlosmakelijk verbonden met verandering van levensstijl. Wie zich omkeert, kan niet anders dan anders gaan leven. “Jezus is Heer” wordt verkondigd in het persoonlijke en gemeenschapsleven.

De verkondiging van het koninkrijk is er een van woorden en daden. Het gaat niet alleen om woorden, het gaat niet alleen om daden. De daden tonen het evangelie van het koninkrijk. De woorden verklaren de daden en gebeurtenissen.

8. De boodschap van bevrijding

Een van de daden in Jezus’ leven die we veelvuldig tegenkomen is de dienst van bevrijding.

Regelmatig lezen we in de evangeliën hoe mensen die onder beknelling of bezetting van het rijk van

de duisternis gebukt gingen, door Jezus daarvan werden bevrijd. De manifestatie daarvan was een van de kenmerken waarmee zijn boodschap van het komende koninkrijk werd bekrachtigd. Ook in onze tijd zijn mensen onder de invloed van satanische machten. Mensen hebben zich uitgeleverd aan praktijken die een satanische oorsprong of komen uit een familie komen die zich bezig houdt met dergelijke praktijken. Ook in deze tijd geloven we dat Gods koninkrijk zich ten opzichte van andere geestelijke koninkrijken met macht openbaart. De bevrijding uit de tijd van Jezus is een werking van de Heilige Geest die we nog steeds mogen verwachten.

De bediening van bevrijding is een gave die de Heilige Geest aan bepaalde christenen geeft. We willen daarom uitzien naar mensen binnen ons werk die deze gave van God hebben ontvangen. Tegelijkertijd geloven we dat iedere gelovige bereid moet zijn om God door hemzelf te laten werken. Dat kan bij tijd en wijle met de bediening van bevrijding gepaard gaan.

Wij willen openstaan voor de dienst van bevrijding, waardoor mensen tot rust kunnen komen vanuit een demonische gebondenheid. Soms zal deze gebondenheid zich uiten door middel van ernstige ziekte of pijn. In andere gevallen door uitingen die aan de satan kunnen worden toegeschreven. Daarbij willen wij waakzaam zijn voor een te grote nadruk op satanische gebondenheid of bezetenheid. Als dat enigszins mogelijk is, willen wij de dienst van bevrijding en genezing in overleg met (christen-) medici, psychiaters en culturele antropologen doen, zodat we niet in de valkuil trappen om medische, psychiatrische of culturele uitingen te diagnosticeren als demonische bezetenheid of gebondenheid.

9. Contextualisatie van de boodschap

Dat brengt ons bij de verkondiging van de boodschap. Het blijkt moeilijk om het evangelie op een goede manier over te brengen op mensen met wie we werken. Voor een deel heeft dit te maken met onze eigen bril waarmee we kijken naar de cultuur waarin we verkeren, de stad waarin we wonen of naar de mensen met wie we werken. Nederland is een zendingsland geworden. De taal en cultuur in de Nederlandse christelijke gemeenschap ligt mijlenver verwijderd van de algemene gangbare taal cultuur in ons land. Mensen in achterstandswijken (waarvan Klarendal er een is) hebben nog eens een afwijkende cultuur in vergelijking met de "gewone" Nederlandse cultuur.

Paulus schreef in 1 Korintiërs 9: 19-23: Vrij als ik ben ten opzichte van iedereen, ben ik de slaaf van iedereen geworden om zo veel mogelijk mensen te winnen. Voor de Joden ben ik als een Jood geworden om hen te winnen. Ikzelf sta niet onder de Joodse wet, maar toch heb ik me eraan onderworpen om hen die er wel onder staan te winnen. En voor hen die niet onder de Joodse wet staan, ben ik als iemand geworden die de wet niet heeft, om hen te winnen. Dit betekent niet dat ik de wet van God heb losgelaten, maar dat ik mij heb onderworpen aan de wet van Christus. Voor de zwakken ben ik zwak geworden om hen te winnen. Ik ben voor iedereen wel iets geworden, om in elke situatie althans enkelen te redden. Ik doe alles voor het evangelie om ook zelf aan de beloften ervan deel te krijgen.

Hij is bereid eigen privileges op te geven en zich aan te passen aan de cultuur en gewoonten van de mensen met wie hij werkt. In de zendingstheologie is het op basis van dit principe volkomen geaccepteerd om na te denken over de cultuur waar we naar toe gaan en de manier waarop we onze boodschap verkondigen.

Het woord "contextualisatie" komt uit de missiologie en betekent dat we de boodschap op zo'n manier brengen, dat de mensen die het horen het ook daadwerkelijk begrijpen. Als mensen een boodschap horen die qua taal en inhoud zo ver weg van ze staat, dat ze het niet kunnen begrijpen, kunnen ze die boodschap niet aanvaarden. Als een boodschap dan begrijpelijk is, hoeft die nog niet door de ontvanger te worden beschouwd als een goede manier die betrekking heeft op de situatie. Een boodschap die mensen vertelt dat Jezus redt, zal niet door iedereen als relevant worden beschouwd, omdat veel mensen zich zullen afvragen wanneer ze dan zijn verdronken.

Villa Klarendal wil niets afdoen aan de waarheid van het evangelie. Die waarheid moet echter op een manier worden verkondigd die voor de wijkbewoners begrijpelijk en aanvaardbaar is. Daarom willen we zoeken naar manieren om de eeuwige boodschap te plaatsen in de Klarendalse context.

10. Midden in de samenleving als opdracht

In de bijbel worden christenen “vreemdelingen en bijwoners” genoemd in deze wereld. Veel christenen hebben daaruit opgemaakt dat we ons uit de wereld moeten terugtrekken. In het Bijbelboek Jeremia geeft God in hoofdstuk 29 aan de profeet Jeremia een opdracht voor het volk dat in het land Babel een vreemdeling en bijwoner was geworden. Daaruit blijkt dat de scheppingsopdracht ook in den vreemde overeind blijft.

Een fysieke opdracht: “bouw huizen en ga daarin wonen”.

Een economische opdracht: “Leg tuinen aan en eet van de opbrengst”.

Een opdracht tot gezinsvorming: “Ga huwelijken aan en verwek zonen en dochters, zoek vrouwen voor je zonen en huw je dochters uit, zodat zij zonen en dochters baren. Jullie moeten in aantal toenemen, niet afnemen”.

Een spirituele en maatschappelijke opdracht: “Bid tot de HEER voor de stad waarheen ik jullie weggevoerd heb en zet je in voor haar bloei, want de bloei van de stad is ook jullie bloei”. Het volk zal ongetwijfeld aan het begin een haat hebben gehad jegens de natie die het heeft weggevoerd. Toch vraagt God om de stad waar ze naar toe weggevoerd zijn diep in hun hart te bergen. Net zoals ze vroeger moesten bidden voor de vrede van Jeruzalem, moesten ze dat nu doen voor die vreemde, vijandige stad waar ze naar toe zijn gevoerd.

De maatschappelijke opdracht blijkt uit het feit dat ze zich met man en macht inzetten voor de bloei van die stad. Niet alleen ervoor bidden en zich vervolgens afzijdig houden. Nee, ze moeten zich ook maatschappelijk inzetten voor de stad. Alles wat de bloei van de stad ten goede komt, moeten zij doen. Of het nu gaat om het zorg dragen voor de mensen, meebesturen van de stad, of zorgen dat het economisch beter gaat. De reden hiervoor laat God ook zien. Als de stad bloeit, zal het goed gaan met alle inwoners. Dus ook met de vreemdelingen en bijwoners.

Vanuit die opdracht wil Villa Klarendal een werk in het midden van de Klarendalse samenleving zijn. Ons er niet uit terug trekken, omdat die wijk “zo zondig is”. Maar juist door er middenin te staan ons licht uitstralen en ons zout goed gebruiken.